# PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

77 (176)

Dodatek do Nr. 73 (172) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 3 sierpnia 1928 r.



## Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

### Z. S. R. R., POLSKA i LITWA.

*Izwiestja 3.VII* zaznaczają, że wskazania prasy sowieckiej na niebezpieczeństwo grożące pokojowi w Europie wschodniej z powodu wzrastającej agresywności Polski, zaczynają być rozumiane przez szerokie koła europejskiej opinji publicznej. Fakt koncentracji w rejonie Wilna licznych oddziałów armji polskiej i strzelców, jak również informacje, dotyczące bliskiego wystąpienia marsz. Piłsudskiego zwracają na siebie specjalną uwagę. Doniesienie ‚Chicago Tribune" w sprawie zamiaru marsz. Piłsudskiego wyruszenia we wrześniu na Kowno świadczy o tem, że sprawa możliwości utworzenia na Litwie—przy poparciu bagnetów—rządu, któryby zapewnił urzeczywistnienie wszystkich aspiracji polskich jest już w Polsce omawianą. Podobne demarche Polski byłoby takim samym aktem gwałtu na narodzie litewskim, jak i jawna okupacja wojskowa Litwy. Podkreślając przedstawienia, uczynione przez Niemcy rządowi polskiemu i doniesienia „Chicago Tribune" w sprawie wyjazdu do Paryża specjalnego przedstawiciela Niemiec w celu zwrócenia uwagi rządu francuskiego na niebezpieczeństwo napaści polskiej na Litwę, Izwiestja zaznaczają, że Niemcy poprawiają linję swego postępowania, zdając sobie sprawę z tego, że jednostronne demarche w Kownie było krokiem niezręcznym o tyle, że niebezpieczeństwo pogwałcenia pokoju wychodzi z Polski a nie z Litwy. W końcu dziennik oświadcza, że opinja publiczna Europy powinna uzyskać od Polski odwołanie nadzwyczajnych zarządzeń w rejonie Wilna i stworzenie bardziej spokojnej atmosfery na granicy polsko-litewskiej w celu pokojowego zlikwidowania konfliktu polsko-litewskiego.

*Prawda 1.VIII* w art. p. n. „Manewr dyplomacji polskiej", nawiązując do noty posła polskiego w Moskwie w sprawie ostatniego przeciwpolskiego przemówienia Bucharina na VI Kongresie Kominternu, podkreśla, że wystąpienie posła polskiego ani też ostry ton prasy polskiej nie jest dla Sowietów niespodzianką. Zdaniem dziennika, za każdym razem, gdy wrogie dla ZSRR koła tego lub innego kraju chciały znaleźć usprawiedliwienie dla kroku przedsięwziętego przeciwko Sowietom, — zawsze zjawiała się legenda o związku Kominternu z rządem sowieckim i o jego wtrącaniu się do spraw wewnętrznych tego lub innego kraju. „Znając zależność Polski od angielskiego i francuskiego imperjalizmu — pisze dziennik — można zgóry twierdzić, że ostatnie wystąpienie rządu polskiego jest wypełnieniem specjalnego zamówienia ze strony Paryża i Londynu, za które Polska ma nadzieję otrzymać odpowiednie wynagrodzenie na terenie międzynarodowym, bądź to w postaci błogosławieństwa na rozprawę z Litwą, bądź też w formie nacisku mocarstw — zwycięskich na Niemcy. Zamówienia tego rodzaju Polska wypełnia nie poraz pierwszy. Wystarczy przypomnieć, że rzekomy list Zinowjewa został sfabrykowany przez wyższego urzędnika polskiej defenzywy Paciorkowskiego".

Dziennik zaznacza, że wystąpienie rządu polskiego przeciwko ZSRR ma pozatem na celu ukrycie działalności rozmaitych terorystycznych organizacyj białogwardyjskich, działających na terenie Polski. Zabójstwo Wojkowa i „komedja" sądu nad Kowerdą rzuca najjaskrawsze światło na bardziej niż pobłażliwą politykę, którą rząd polski stosuje względem białej emigracji rosyjskiej, ukraińskiej i gruzińskiej. Prócz tego wystąpienie polskie ma odegrać rolę „zasłony dymowej", mającej na celu ukrycie przygotowań wojennych, które czynione są po stronie polskiej, a którym daje wyraz wzmożona ostatniemi czasy aktywność militarystycznych kół Polski i jej sojuszników.

Wreszcie, wystąpienie przeciwko ZSRR rządu polskiego — zdaniem dziennika — jest podyktowane ciężkiem położeniem wewnętrznym w kraju; Polska bowiem wstępuje w okres wewnętrzny walki klasowej, o czem mają świadczyć coraz częstsze strajki robotnicze. „Rządowi polskiemu — kończy dziennik — zależy na proklamowaniu każdej rewolucyjnej działalności za dzieło płatnych agentów Moskwy, aby w ten sposób ułatwić faszyzmowi polskiemu rozprawę z rewolucyjnemi masami robotników i włościan oraz zadać cios ruchowi komunistycznemu w kraju".

# SPRAWY WEWNĘTRZNE.

## ŻYCIE PARTYJNE.

*WERBOWANIE ROBOTNIKÓW DO KPBU. Prawda 31.VII* ogłasza okólnik C. K. KPBU w sprawie werbowania robotników do partji. Okólnik ten wymaga od organizacyj partyjnych aby w ciągu dwuch lat rzeczywiście zatrudnieni w przemyśle robotnicy stanowili przynajmniej 50% ogólnej liczby członków KPBU.

*PLENUM C. K. ZMK. Prawda 31.VII* podaje, że C. K. związku młodzieży komunistycznej w ZSRR uchwalił zwołanie plenum C. K. ZMK na dzień 20-go września r. b. w Moskwie. Program obrad obejmować będzie: 1) zagadnienie pracy nieletnich w przemyśle; 2) sprawę zastosowania środków zaradczych przeciwko nienormalnym stosunkom w organizacjach ZMK; 3) zagadnienie szkolnictwa średniego, ogólnego i technicznego. Sprawy związane z kongresem międzynarodówki młodzieży komunistycznej rozpatrywane będą na połączonym posiedzeniu biura C. K. ZMK oraz delegacji ZMK ZSRR na wymienionym kongresie.

*OKÓLNIK C. K. PARTJI. Rul 27.VII* ogłasza okólnik C. K. partji o zwalczaniu wpływów prawosławnego duchowieństwa wiejskiego. Okólnik ten stwierdza istnienie pewnego zbliżenia pomiędzy duchowieństwem a ludnością i nawołuje wszystkie organizacje partyjne do przeciwdziałania temu zbliżeniu, jak również do zwalczania szerzącego się na wsi rosyjskiej ruchu sekciarskiego.

## SPRAWY NARODOWOŚCIOWE.

*POLITYKA NARODOWOŚCIOWA W OBWODZIE CZECZEŃSKIM. Prawda 29.VII* podaje, że w obwodzie Czeczeńskim, na Kaukazie, urzędowanie w instytucjach sowieckich i sądowych przejść ma z języka rosyjskiego na język czeczeński. Utworzono specjalne kursa dla przygotowania odpowiednio wykwalifikowanych urzędników narodowości czeczeńskiej.

*ODEZWA RZĄDU RSFSR DO LUDNOŚCI MORDWOWSKIEJ. Izwiestja 25.VII* ogłasza odezwę rządu RSFSR do ludności mordwowskiej państwa z okazji utworzenia narodowego okręgu mordwowskiego w składzie administracyjnego obwodu Środkowej Wołgi. W odezwie tej rząd RSFSR wskazuje, iż utworzenie tego okręgu daje ludności mordwowskiej możność rozwoju narodowego i gospodarczego. Ludność ta, licząca przeszło 500 tysięcy osób, upośledzona była przez rząd carski. Obecnie otwierają się przed nią wspaniałe perspektywy. Rząd RSFSR jest pewny, że naród mordwowski weźmie udział w budowie gmachu socjalizmu sowieckiego.

*SZKOLNICTWO POLSKIE W USRR. Komunist 17.VII* donosi, że w polskim rejonie Marchlewskim budowane są 15 polskich szkół powszechnych oraz jedna polska szkoła średnia. Fundusze, niezbędne na budowę tych szkół, zostały uzyskane drogą samoopodatkowania się ludności polskiej.

# NOTATKI I INFORMACJE.

## RÓŻNE.

*PRZYWRÓCENIE SZARŻ OFICERSKICH W ARMJI CZERWONEJ. Krasnaja Zwiezda 19.VII* omawia rozporządzenie rewolucyjnej rady wojennej ZSRR o przywróceniu szarż oficerskich w armji czerwonej. Przywrócenie to polega na podzieleniu wszystkich dowódców armji sowieckiej na 13 kategorji. Nowi dowódcy, po ukończeniu szkół wojskowych, będą musieli przechodzić kolejno z jednej kategorji do drugiej. Rozporządzenie ustala minimalne terminy pozostawania dowódców w jednej kategorji oraz wysokość zasadniczego uposażenia, które przywiązane jest do każdej kategorji. Szczegółowe przepisy w tej sprawie zbliżają zupełnie nowe „kategorje“ do dawnych rang oficerskich w armji carskiej. W artykule wstępnym pismo broni tego rozporządzenia i tłumaczy je ta okolicznością, że dotychczasowy porządek wprowadził zamęt w stosunkach armji czerwonej, ponieważ dowódcy nie byli pewni swego stanowiska w armji.

*REFORMA SĄDOWNICTWA SOWIECKIEGO. Wieczerniaja Moskwa 25.VII* donosi, że komisarjat ludowy sprawiedliwości RSFSR opracował projekt reformy kodeksu karnego i ustawy o postępowaniu sądowym w RSFSR. Liczba artykułów kodeksu karnego obniżona będzie z 465 do 181. Zakres spraw, które rozpatrywane będą przez sądy ludowe, będzie znacznie rozszerzony. Wyłączone z tego zakresu będą jedynie sprawy o szpiegostwo, kontr-rewolucję polityczną i gospodarczą oraz nadużycia władzy. W szeregu wypadków sędzia ludowy orzekać będzie wyroki bez udziału członków kolegjum sądowego. Dla wszystkich sądów sowieckich, poczynając od sądu ludowego i kończąc na sądzie najwyższym RSFSR, ustalony będzie jednakowy tryb postępowania.

## ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

*Krasnaja Gazeta, 13.VII.* Polska skarga. (O stosunkach pomiędzy Polską a Litwą). — 22.VII. Piłsudczykom brak cierpliwości. (O stosunku Polski do ZSRR.).

*Wojennyj Wiestnik 14.VII.* Sytuacja w Polsce (art. Markowicza). — Kronika armji zagranicznych (o armji polskiej).

*Komunist 17.VII.* ZSRR a siły zbrojne jego sąsiadów. Ochotnicze organizacje wojskowe poza granicami ZSRR.

*Wozroždenie 24.VII.* Życie cerkiewne w Polsce.

*Nowoje Wremia 27.VII.* Ewangelik o prawosławiu (art. Dawatza o stosunku emigracji rosyjskiej do metropolity Sergjusza w Moskwie). — Zwykła sprawa (O zamknięciu pisma rosyjskiego „Nasz Put“ w Chinach).

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z. o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40

Drukowane na prawach rękopisu.